

Justiitsministeerium
Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn
Kai.Harmand@just.ee

17.12.2018

ARVAMUS PROJEKT NR 2014-2020.12.02.006.01.15-0007 „ÕIGUSE REVISJON“

Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon (EVEA) edastab käesolevaga ülevaatlikud arvamused projektile „ÕIGUSE REVISJON“ vastavalt käsitletud teemadele.

I. ÜHINGUÕIGUST REGULEERIVATE SEADUSTE SÜSTEEM JA TERMINOLOOGIA

EVEA jagab töörühma seisukohta, et ühinguõigust reguleerivate seaduste terminoloogia ei valmista seaduse rakendajatele märkimisväärseid probleeme, mida ei saaks mõislikult lihtsaid õiguse tõlgendamise meetodeid kasutades ületada. Terminoloogia küsimuste juurde tuleb aruteludega naasta peale analüüs kontseptsioonis esitatud sisuliste ettepanekute läbiarutamist ning edasiste sisuliste muudatuste osas seisukoha ja tegevuskava kujundamist.

II. JURIIDILISTE ISIKUTE LIIGID

EVEA jagab töörühma seisukohta, et Eesti ühinguõiguses olemasolev juriidiliste isikute liigitus on praktikas hästi töötav, ilma suuremate probleemideta ja sisse töötanud. Seega ei tuleks juriidiliste isikute süsteemi tervikuna muuta.

III. JURIIDILISTE ISIKUTE ASUTAMINE NING ÄRINIMI JA NIMI

EVEA jagab töörühma seisukohta, et ärinime ja nime regulatsiooni osas ei sisalda kehtiv õigus märkimisväärseid probleeme, seetõttu on töörühm seisukohal, et olemasolevat ärinime ja nime regulatsiooni tuleks muuta nii vähe kui võimalik.

Samas märgib EVEA, et kindlasti tuleks seejuures ühtlustada registrite menetlusega seonduvat nii, et ei oleks raskendatud ärinime üleandmine olukorras, kus see on näiteks üks ettevõtte võõrandamise osasid. EVEA toetab mõtet luua võimalused ärinimesid broneerida teatud piiratud ajaks.

IV. ÄRIREGISTER JA MITTETULUNDUSÜHINGUTE JA SIHTASUTUSTE REGISTER

EVEA jagab töörühma seisukohta, et registrite puhul tuleks jääda ka tulevikus kohtuliku registri ülesehituse juurde.

V. ÜHINGUGA KONTAKTEERUMINE

EVEA jagab töörühma seisukohta, et ühinguga kontakteerumise ühinguõiguslikud reeglid peaksid töörühma hinnangul ÄS-is hõlmama üksnes juhtumeid, kus ühinguga suhtlemine, sh dokumentide kättetoimetamine toimub avaliku võimu funktsioonide täitmise raames sh registripidaja poolt.

EVEA on nõus, et kaaluda regulatsiooni kehtestamist, mille järgi loetakse dokumendid äriühingule kättetoimetatuks, kui need on saadetud ühingu enda poolt teada antud aadressile – kuid see peaks kindlasti jääma erandlikuks juhuks ning saab toimida ainult siis, kui ühing on ise nimetatud aadressi teada andnud.

VI. OSALUSED JA ASUTAJAÕIGUSED

EVEA on seisukohal, et osäühing peaks jääma nn suletud ühinguks, mille osad ei ole vabalt võõrandatavad ning kaubeldavad, mistõttu on ka üldpõhimõttena „üks-osanikuks-osa reegli“ säilitamine põhjendatud.

EVEA jagab töörühma seisukohta, et osanike ning neile kuuluvate osade kohta käivad andmed peaksid olema kajastatud usaldusväärses registris, mille andmetel võiks olla avalik usaldatavus, mis peaks võimaldama osade heausket omandamist ning mille andmed peaksid kajastuma äriregistris või osanike nimekirja pidamise ülesande üleandmist notaritele.

EVEA on seisukohal, et niikaua kui osade kohta käivad andmed ei ole kajastatud usaldusväärses registris, siis peaks osa võõrandamise vorminõuded säilima.

EVEA toetab töörühma seisukohta, et on põhjendatud SA regulatsiooni kehtestamine, mis võimaldaks tagada nimetatud õiguste ülemineku vähemalt asutaja üldõigusjärglasele.

VII. JURIIDILISTE ISIKUTE ORGANITE KOOSOLEKUTE KORRALDAMINE, OTSUSTE VASTUVÕTMINE JA KEHTETUS, OSALUSE OMAJATE PÄDEVUS

EVEA jagab üldjoontes töörühma seisukohti seoses juriidiliste isikute organite koosolekute korraldamise, otsuste vastuvõtmise ja kehtetuse, osaluse omajate pädevusega.

VIII. JURIIDILISTE ISIKUTE JUHTORGANID

EVEA jagab üldjoontes töörühma seisukohti seoses juriidiliste isikute juhtorganitega.

Seejuures peab EVEA vajalikuks märkida, et ei toeta töörühma mõtet ÄS § 304 lg 7 notariaalse vorminõude kaotamise osas, kuna ilma notariaalse vorminõudeta on võimalik varasemalt pahauskselt kasutatud lahendus, kus esitatakse äriregistrisse lihtkirjalik otsus nõukogu liikmete vahetuseks ning siis äriregistri poolt kande tegemisel üritatakse ka juhatuse liikmete osas vahetust teha.

IX. ENAMUS- JA VÄHEMUSOSALUSED, TASAKAALUSTATUD KAITSE

EVEA jagab töörühma seisukohta, et kuigi vähemusosanike ja -aktsionäride kaitse teemadega seonduvalt on aastate jooksul olnud palju avalikku debatti ning Eesti on saanud rahvusvaheliselt pigem negatiivseid hinnanguid (Doing Business raport), ei puudu tänasest õigusest vähemuse kaitse õigused võrreldes analüüsitud riikidega märkimisväärselt suuremas ulatuses.

EVEA on seisukohal, et vähemuse kaitsel ei tohi ka jätta arvestamata ka enamuse suuremat vastutust, samas EVEA mõonab, et vähemuse kaitsesega tuleb siiski aktiivselt tegeleda.

X. JURIIDILISTE ISIKUTE KAPITALISÜSTEEMID JA ARUANGLUS, KONTSEERNIREEGLID

EVEA jagab üldjoontes töörühma seisukohti seoses juriidiliste isikute kapitalisüsteemide ja aruandlusega ning kontsernireeglitega.

EVEA peab vajalikuks märkida, et ei pea seejuures vajalikuks loobuda miinimumkapitali nõudest. Kui osuühingu sissemakseta asutamise võimalus jääb seadusesse alles, siis tuleb võimaldada dividendinõude ja sissemakse tasumise nõude tasaarvestust.

EVEA on seisukohal, et allutatud laenu regulatsiooni sisetoomisel Eesti ühinguõigusesse tuleks kindlasti kaaluda, et kas laenud muutuvad allutatuks kohe algusest või siis alates mingist konkreetsest momendist (nt maksejõuetus), et välistada mistahes skeemide tekkimist allutatud laenude välistamiseks.

EVEA hinnangul tuleks vähemuse sunddividendi regulatsiooni puhul kindlasti arvestada ühingu likviidsust, kuna näiteks juhul kui ühing on pelgalt kinnisvara omanik ja lähtuvalt kinnisvara üleshindamisest tekib kasum, siis selle väljamaksmine oleks ühingu likviidsust arvestades selgelt ebaproportsionaalne kohustus.

XI. JURIIDILISTE ISIKUTE LÕPETAMINE JA LIKVIDEERIMINE

EVEA jagab üldjoontes töörühma seisukohti seoses juriidiliste isikute lõpetamise ja likvideerimisega.

XII. FILIAAL

EVEA jagab üldjoontes töörühma seisukohti seoses filiaaliga.

XIII. ÜHINEMINE, JAGUNEMINE, ÜMBERKUJUNDAMINE

EVEA jagab üldjoontes töörühma seisukohti seoses ühinemise, jagunemise ja ümberkujundamisega.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Heiki Rits
Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon